

DOI 10.36074/logos-19.12.2025.017

# АКТУАЛЬНІ ТЕРОРИСТИЧНІ ЗАГРОЗИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ: ТРАНСФОРМАЦІЯ БЕЗПЕКОВОГО СЕРЕДОВИЩА УКРАЇНИ ТА НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ СПРОМОЖНОСТЕЙ СУБ'ЄКТІВ БОРОТЬБИ З ТЕРОРИЗМОМ

Вербовий Василь Петрович<sup>1</sup>, Марченко Карина Олександрівна<sup>2</sup>

---

1. канд. наук з фізичного виховання та спорту,  
доцент кафедри тактичної підготовки  
Національна академія внутрішніх справ, УКРАЇНА  
ORCID ID: 0000-0002-5004-4170

2. курсантка 2-го курсу  
Навчально-науковий інститут поліцейської діяльності НАВС, УКРАЇНА

---

Повномасштабна агресія Російської Федерації проти України докорінно змінила характер сучасного безпекового середовища. В умовах воєнного стану тероризм набув системного характеру і став невід'ємним елементом гібридної війни. Масовані ракетні удари по цивільному населенню та критичній інфраструктурі, диверсії, інформаційні кампанії з поширення паніки та цілеспрямоване руйнування соціальної стабільності є прикладами державного тероризму, який використовується Росією як стратегічний інструмент. Це підтверджує тенденцію перетворення терористичних практик на частину державної політики агресора, що виходить далеко за межі традиційного розуміння тероризму як діяльності радикальних груп. У таких умовах трансформація безпекового середовища набуває комплексного характеру, оскільки загрози стають багаторівневими та взаємопов'язаними, охоплюючи фізичну, психологічну та інформаційну сфери.

Дослідники зазначають, що загрози терористичного характеру мають транснаціональний вимір. На території України діють іноземні найманці та радикальні угруповання, які використовуються Росією для дестабілізації ситуації у прифронтових регіонах [1, с. 3]. Це створює ризики виникнення осередків внутрішньої радикалізації, особливо на тимчасово окупованих

## SEZIONE 8.

SCIENZE MILITARI, SICUREZZA NAZIONALE E SICUREZZA DEL CONFINE DI STATO

територіях, де ворог нав'язує власну ідеологію та здійснює психологічний вплив на населення. Водночас національна безпека стикається з необхідністю оцінки потенційної загрози від осіб, які можуть бути мобілізовані до участі у терористичній діяльності, що потребує ефективного моніторингу та превентивних заходів на місцевому рівні.

В умовах воєнного стану ключова роль у протидії терористичним загрозам належить Службі безпеки України. Вона реалізує комплексні заходи з виявлення й ліквідації диверсійних груп, нейтралізації агентурних мереж, попередження терактів і захисту критичних об'єктів. Під час війни СБУ продемонструвала високу ефективність у проведенні резонансних операцій, зокрема у сфері виявлення колаборантів, які координували удари по цивільних об'єктах [2, с. 140]. Однак масштаби сучасних викликів потребують ще тіснішої взаємодії між силовими структурами та міжнародними партнерами, що забезпечує швидкий обмін розвідувальною інформацією й координацію спільних дій. Крім того, зростає потреба у впровадженні сучасних технологій аналізу великих даних для прогнозування потенційних загроз і своєчасного реагування на них.

Зміцнення спроможностей суб'єктів антитерористичної діяльності є одним із головних напрямів сучасної державної політики. Йдеться не лише про удосконалення підготовки кадрів та розвиток спеціальних підрозділів, але й про оновлення технічного забезпечення, створення систем захисту кіберпростору та підвищення рівня антитерористичної захищеності об'єктів критичної інфраструктури. Важливим завданням є також формування культури безпеки серед населення, адже саме громадяни стають першими мішенями терористичних атак і водночас можуть бути активними суб'єктами у протидії загрозам [3, с. 333]. Не менш значущим є забезпечення постійного навчання та інформування населення про потенційні ризики, правила поведінки під час надзвичайних ситуацій та механізми взаємодії з органами безпеки.

**Висновки.** Узагальнюючи результати дослідження, можна стверджувати, що тероризм в умовах воєнного стану набув нового, комплексного виміру. Він перетворився на стратегічний інструмент гібридної агресії проти України і водночас залишає простір для внутрішніх ризиків, пов'язаних із радикалізацією населення та уразливістю інформаційного середовища. У цих умовах боротьба з тероризмом повинна здійснюватися на кількох рівнях одночасно: силовому, правовому, інформаційному та соціальному. Лише поєднання зусиль державних інституцій, міжнародних партнерів і громадянського суспільства дозволить ефективно протидіяти сучасним загрозам, знизити їхній деструктивний вплив і забезпечити стійкість української державності.

**СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:**

- [1] Борко Т., Вілкс А. Consequences and threats of international terrorism for Ukraine [Електронний ресурс]. – 2023. – Режим доступу: <http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/15448> (дата звернення: 28.11.2025).
- [2] Євтух С. The Security Service of Ukraine: key operations and challenges during the full-scale Russian-Ukrainian war [Електронний ресурс] // Міжнародний науковий журнал «Military Science». – 2024. – Т. 2, № 4. – С. 137-147. – Режим доступу: <https://themilitaryscience.com/index.php/journal/article/view/106> (дата звернення: 29.11.2025).
- [3] Малахов Г. Б. Тероризм як загроза національній безпеці України в умовах воєнного стану // Міжнародна та національна безпека: теоретичні і прикладні аспекти : матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції (м. Дніпро, 17 бер. 2023 р.). – Дніпро : ДДУВС, 2023. – С. 333-334.

